

Psychopedagogiczne podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnością - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Psychopedagogiczne podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnością
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSEW-PPR
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna - edukacja włączająca
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Wykład	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Poznanie przez studentów skutków choroby przewlekłej oraz niepełnosprawności dla psychospołecznego funkcjonowania osób w różnych fazach życia. Poznanie przez studentów modeli, rodzajów i zasad rehabilitacji osób z chorobami przewlekłymi oraz z różnymi ograniczeniami sprawności. Ukazanie studentom znaczenia różnych rodzajów rehabilitacji dla jakości funkcjonowania osób z chorobą przewlekłą lub niepełnosprawnością.

Wymagania wstępne

Znajomość potrzeb człowieka, procesów społecznego spostrzegania, paradygmatów pedagogiki specjalnej, modeli niepełnosprawności.

Zakres tematyczny

Wykłady

1. Biopsychospołeczny model niepełnosprawności. 2) Klasyfikacje niepełnosprawności. 3) Potrzeby osób z niepełnosprawnością. 4) Rehabilitacja jako pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych osób z niepełnosprawnością. 5) Modele, rodzaje, zasady i bariery rehabilitacji. 6) Koncepcje psychologiczne w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

Ćwiczenia

1. Wpływ przewlekłych chorób i różnych ograniczeń sprawności na psychospołeczne funkcjonowanie osób w różnych fazach życia. 2) Od marginalizacji i wykluczenia do automarginalizacji i samowykluczania osób z ograniczeniami sprawności. 3) Adaptacja do niepełnosprawności. 3) Metody, technologie i programy rehabilitacji. 4) Psychopedagogiczne wsparcie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w procesie formowania się tożsamości.

Metody kształcenia

Wykłady

Wykład tradycyjny, wykład konwersatoryjny, pokaz, dyskusja.

Ćwiczenia

Uczenie się we współpracy, metoda projektu, pokaz, dyskusja, praca ze źródłami.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.2.W5. podstawy psychologii rehabilitacji: zagadnienia niepełnosprawności i rehabilitacji, niepełnosprawności w kontekście zdrowia, niepełnosprawności z perspektywy rozwojowej, potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, psychologicznych konsekwencji niepełnosprawności fizycznej i intelektualnej oraz choroby przewlekłej, problemów życiowych i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz z chorobami przewlekłymi; istotę i psychospołeczne konsekwencje widocznej i niewidocznej niepełnosprawności lub choroby przewlekłej; psychologiczne mechanizmy postrzegania własnej niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zagadnienie niepełnosprawności i choroby przewlekłej w kontekście obrazu siebie i społecznego postrzegania dzieci i młodzieży; procesy stereotypizacji, stygmatyzacji i automarginalizacji; psychospołeczną adaptację do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą – zmiany rozwojowe, istotę i uwarunkowania satysfakcjonującej jakości życia; pozytywne aspekty rozwojowe w kontekście niepełnosprawności i choroby przewlekłej; zewnętrzne i wewnętrzne zasoby w rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością lub chorobą przewlekłą; tradycyjne i współczesne podejścia w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą; znaczenie udziału w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością – pojęcie samotroski i partnerstwa w procesie oddziaływań terapeutyczno-rehabilitacyjnych; formy wsparcia psychologicznego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi; zasady wspomagania rozwoju twórczości i zainteresowań.	• EW_W02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
C.2.U3. opisać przebieg procesu psychospołecznej adaptacji do życia z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą w kontekście uzyskania satysfakcjonującej jakości życia, odwołując się do wybranych koncepcji psychologicznych;	• EW_U02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
C.2.U2. omówić psychologiczny kontekst procesu wychowania dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	• EW_U02	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • projekt	• Wykład • Ćwiczenia
C.2.K1. korzystania z wiedzy z zakresu psychologii rehabilitacji i niepełnosprawności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii psychologów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów;	• EW_K03	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykład - egzamin ustny lub pisemny. Kryteria ocen w przypadku egzaminu pisemnego: niedostateczna (do 60 %); dostateczna (61-75%); dobra (76-85%); bardzo dobra (86-100%).

Ćwiczenia: Projekt: temat uzgodniony ze studentami (analiza przypadku).

Ocena końcowa: średnia arytmetyczna ocen z wykładu i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Kowalik S., *Psychologia rehabilitacji*, Warszawa 2007.
2. *Klasyczne i współczesne koncepcje osobowości*, red. A. Gałdowa, Kraków 1999.
3. Ossowski R., *Teoretyczne i praktyczne podstawy rehabilitacji*, Bydgoszcz 1999.
4. *Psychologia zdrowia dzieci i młodzieży. Perspektywa kliniczna*, red. W. Pilecka, Kraków 2011.
5. Sowa J., Wojciechowski F., *Proces rehabilitacji w kontekście edukacyjnym*, Rzeszów 2001.
6. *Wielowymiarowość procesu rehabilitacji*, red. J. Rottermund, Kraków 2007.

Literatura uzupełniająca

1. Brzezińska A.I., Ohme M., Resler-Maj A., Kaczan R., Wiliński M., *Droga do samodzielności. Jak wspomagać rozwój dzieci i młodzieży z ograniczeniami sprawności*, Gdańsk 2009.
2. *Edukacja, rehabilitacja i terapia osób oczekujących wsparcia*, red. K. Barłog, D. Ochojska, Jarosław 2012.
3. *Osobliwości zabiegów terapeutycznych w otwartym środowisku społecznym*, red. A. Klinik, Kraków 2010.
4. *Rehabilitacja i edukacja osób z niepełnosprawnością wielozakresową*, red. K. Ćwirynkało, C. Kosakowski, Toruń 2012.
5. *Wybrane aspekty pracy z niepełnosprawnymi*, red. J. Rottermund, Kraków 2006.

Uwagi

